

หนังสือเพื่อนศาล (AMICUS CURIAE BRIEF)

คดีที่พนักงานอัยการ สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ร้อง กับนายอี ควิน เบดด์ หรือ อี กวิน เบดด์ หรือ อี กวิน เบดด์ (Mr. Y Quynh Bdap) ผู้ถูกร้องขอ

ศาลอาญา กรุงเทพมหานคร (คดีหมายเลขดำที่ ผด. 8/2567)

I. บทนำ

1. คณะกรรมการนักนิติศาสตร์สากล (International Commission of Jurists - ICJ) ประกอบด้วยผู้พิพากษาและนักกฎหมายที่มีชื่อเสียง 60 คนจากทุกภูมิภาคทั่วโลก ทำงานเพื่อส่งเสริมการเคารพหลักนิติธรรมและการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนทั่วโลกโดยใช้ความเชี่ยวชาญทางกฎหมายในการพัฒนาและเสริมสร้างระบบยุติธรรมทั้งระดับชาติและระหว่างประเทศ โดย ICJ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2495 และดำเนินงานในห้าทวีป ทั้งนี้ ICJ มีเป้าหมายเพื่อประกันการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการปรับใช้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุซึ่งสิทธิทางพลเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เพื่อคุ้มครองหลักการแบ่งแยกอำนาจ และประกันความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการและผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย โดย ICJ ดำเนินงานในประเทศไทยมาเกือบสองทศวรรษ ร่วมกับรัฐบาลไทย ฝ่ายตุลาการ นักวิชาการ และผู้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย
2. ในหนังสือฉบับนี้ ICJ เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับพันธกรณีของประเทศไทยต่อหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนซึ่งกำลังถูกดำเนินการโดยพนักงานอัยการ สำนักงานต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุดของประเทศไทย ต่อนาย Y Quynh Bdap การดำเนินการดังกล่าวถูกริเริ่มเนื่องจากมีคำร้องขอจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ('ประเทศเวียดนาม') โดยสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามประจำประเทศไทย ขอให้ส่งตัวนาย Y Quynh Bdap เป็นผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศไทยไปยังประเทศเวียดนามเพื่อไปบังคับโทษตามคำพิพากษาของศาลประชาชนจังหวัดดัก ลัก (Dak Lak) ในข้อหาก่อการร้าย (ดูด้านล่าง) ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2567 ซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกเป็นระยะเวลา 10 ปี โดยที่ในการพิจารณา คดีนี้นาย Y Quynh Bdap ไม่ได้เข้าร่วมรับฟังการพิจารณา (การพิจารณาคดีลับหลัง)
3. วัตถุประสงค์ของ ICJ ในการจัดทำหนังสือฉบับนี้คือเพื่อช่วยเหลือศาลโดยการนำเสนอข้อมูลและบทวิเคราะห์ที่อธิบายรายละเอียดลักษณะและขอบเขตของพันธกรณีของประเทศไทยตามหลักการห้ามผลักดันกลับ (non-refoulement) ภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในบริบทของการดำเนินการส่งผู้ร้ายข้ามแดน รวมถึงคำถามที่ว่ามีเหตุอันควรเชื่อหรือไม่ว่าบุคคลที่ถูกร้องขอให้ส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดน

จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เช่น การทรมานหรือการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (หลังจากนี้ ‘การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ฯ’) ถ้าถูกส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง

4. นาย Y Quynh Bdap ได้พำนักอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ นาย Y Quynh Bdap ได้รับการรับรองสถานะผู้ลี้ภัยจากสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees - UNHCR) และอยู่ในระหว่างรอการตั้งถิ่นฐานใหม่ไปยังประเทศที่สาม นาย Y Quynh Bdap เป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อยกลุ่มชาติพันธุ์ Ê Đê (มองตานญาด) จากพื้นที่ราบสูงตอนกลางของประเทศเวียดนาม เป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อยที่นับถือศาสนาคริสต์ รวมทั้งเป็นผู้ร่วมก่อตั้งองค์กรชาวมองตานญาดเพื่อความยุติธรรม (Montagnards Stand for Justice - MSFJ) ซึ่งรณรงค์เรื่องสิทธิชนพื้นเมืองของชาวมองตานญาดในประเทศเวียดนาม ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2567 นาย Y Quynh Bdap ถูกศาลประชาชนจังหวัดดัก ลัก พิพากษาผ่านการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย (*in absentia*) ว่ามีความผิดฐาน "ก่อการร้าย" ตามมาตรา 299 ของประมวลกฎหมายอาญาเวียดนาม¹ ซึ่งเป็นคดีที่เกี่ยวข้อง

¹ ในวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2567 ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติหลายท่านได้แสดงข้อห่วงกังวลว่า มาตรา 299 นี้มีบทบัญญัติที่ไม่ชัดเจน ไม่แม่นยำ คลุมเครือ และกว้างเกินไปในการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ ซึ่งทำให้บทบัญญัติดังกล่าวขัดกับหลักความแน่นอนของกฎหมาย (Legality) ดูเพิ่มเติม: ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในบริบทการต่อต้านการก่อการร้าย (Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism); คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการ (Working Group on Arbitrary Detention); คณะทำงานว่าด้วยการกระทำที่บุคคลสูญหายโดยบังคับหรือไม่สมัครใจ (Working Group on Enforced or Involuntary Disappearances); ผู้รายงานพิเศษด้านการประหารชีวิต นอกกระบวนการยุติธรรม โดยเร่งรัด หรือตามอำเภอใจ (Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions); ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก (Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression); ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคมโดยสันติ (Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and of association); ผู้รายงานพิเศษด้านสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (Special Rapporteur on the situation of human rights defenders); ผู้รายงานพิเศษด้านความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและทนายความ (Special Rapporteur on the Independence of Judges and Lawyers); ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิของชนพื้นเมือง (Special Rapporteur on the rights of Indigenous Peoples); ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนและความสมานฉันท์ระหว่างประเทศ (Independent Expert on human rights and international solidarity); ผู้รายงานพิเศษด้านปัญหาของกลุ่มชนส่วนน้อย (Special Rapporteur on minority issues); ผู้รายงานพิเศษด้านเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อ (Special Rapporteur on freedom of religion or belief); และผู้รายงานพิเศษด้านการทรมาน และการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment), ‘เอกสาร AL VNM 4/2024’, 14 มิถุนายน พ.ศ. 2567, หน้า 10, ดูได้ที่:

<https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gld=29087> (‘เอกสาร

กับการโจมตีสถานีตำรวจในจังหวัดดัก ลัก ของประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2566 จนเป็นเหตุทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวน 9 รายและมีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสจำนวน 2 ราย² นาย Y Quynh Bdap ยืนยันว่าเขาอยู่ในประเทศไทยในขณะนั้นและปฏิเสธการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการโจมตีดังกล่าว ทั้งนี้ทั้งนั้นในเดือนมิถุนายนและกรกฎาคมพ.ศ. 2567 ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติหลายท่านได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับผลการพิพากษาจากการพิจารณาคดีลับหลังจำเลยโดยใช้ "ศาลเฉพาะกิจนอกสถานที่" (mobile court) ต่อ นาย Y Quynh Bdap เช่นเดียวกันกับจำเลยอีกกว่า 100 คน ว่าแสดงถึงความล้มเหลวในการรับประกันหลักในการได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ³

II. ประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายในประเทศในการไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐอื่นเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะมีความเสี่ยงที่จะถูกทรมาน และถูกกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ หรืออันตรายอื่นใดที่ไม่สามารถแก้ไขได้ (irreparable harm)

5. หลักการไม่ผลักดันกลับ (non-refoulement) ได้รับการรับรองอย่างชัดเจนภายใต้สนธิสัญญากฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศหลายฉบับที่มีผลผูกพันประเทศไทย⁴ รวมถึงอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วย

สื่อสาร AL VNM 4/2024')

² Oliver Slow, 'การโจมตีของกลุ่มต่อต้านในเวียดนาม: 98 ขึ้นศาลหลังถูกกล่าวหาว่าฆ่าคน 9 คน', BBC News, 16 มกราคม พ.ศ. 2567, ดูได้ที่: <https://www.bbc.com/news/world-asia-67995372>

³ เอกสารสื่อสาร AL VNM 4/2024, หน้า 7-9; ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในบริบทการต่อต้านการก่อการร้าย, ผู้รายงานพิเศษด้านสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน, ผู้รายงานพิเศษด้านการประหัตประหาร นอกกระบวนการยุติธรรม โดยเร่งรัด หรือตามอำเภอใจ, ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคมโดยสันติ, ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนและความสมานฉันท์ระหว่างประเทศ, ผู้รายงานพิเศษด้านปัญหาของกลุ่มชนส่วนน้อย, คณะทำงานว่าด้วยการกระทำที่บุคคลสูญหายโดยบังคับหรือไม่สมัครใจ, ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก, ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน, และผู้รายงานพิเศษด้านเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อ, 'ผู้เชี่ยวชาญทั้งหลายส่งสัญญาณเตือนถึงความเป็นไปได้ในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในกรณีของผู้ลี้ภัยและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน Y Quynh Bdap จากประเทศไทยไปยังเวียดนาม,' วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2567, ดูได้ที่: <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/07/experts-alarmed-possible-extradition-refugee-and-human-rights-defender-y> ('ข่าวเผยแพร่ของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2567')

⁴ ประเทศไทยยังเป็นรัฐภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติระบุไว้ พันธกรณีในการไม่ส่งกลับของรัฐนั้นเกิดขึ้นเมื่อมี "เหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีความเสี่ยงอย่างแท้จริงที่จะเกิดอันตรายที่จะไม่สามารถแก้ไขได้" เช่น การละเมิดสิทธิในการมีชีวิต ซึ่งรับประกันภายใต้มาตรา 6 ของ ICCPR หรือสิทธิที่จะไม่ถูกทรมานหรือได้รับการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีภายใต้มาตรา 7 ของ ICCPR ดู: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, 'ความเห็นทั่วไปที่ 31 [80] เรื่อง ลักษณะของพันธกรณีทางกฎหมายทั่วไปที่บังคับใช้กับรัฐภาคีแห่งกติกา',

การต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำแย่ศักดิ์ศรี (International Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - UNCAT) และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of all Persons from Enforced Disappearance - ICPPED) ทั้งนี้ การคุ้มครองบุคคลภายใต้หลักการไม่ผลักดันกลับนำมาซึ่งพันธกรณีของรัฐในการไม่ขับไล่ โอนย้าย ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) ส่งมอบตัว หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐหรือดินแดนอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เช่น การทรมาน การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ หรือการบังคับให้สูญหาย นอกเหนือจากพันธกรณีตามสนธิสัญญาแล้ว ประเทศไทยยังมีพันธกรณีในการเคารพหลักการไม่ผลักดันกลับซึ่งเป็นบรรทัดฐานตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับทุกรัฐ⁵

6. ตามมาตรา 3 ของ UNCAT ระบุว่า

"1. รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ในอันตรายจากการถูกทรมาน

2. เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรเชื่อเช่นว่าหรือไม่ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงข้อพิจารณาทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการที่มีรูปแบบที่ต่อเนื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนในรัฐนั้นอย่างร้ายแรง โดยซึ่งหน้า หรืออย่างกว้างขวางด้วย หากมี"

7. ในทำนองเดียวกัน มาตรา 16 ของ ICPPED ระบุว่า

"1. รัฐภาคีต้องไม่ขับไล่ ส่งกลับ (ผลักดันกลับออกไป) ส่งมอบตัว หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐอื่น เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ในอันตรายจากการถูกบังคับบุคคลให้

เอกสาร UN ที่ CCPR/C/21/Rev.1/Add.13 ('CCPR/C/21/Rev.1/Add.13'), วรรคที่ 12 ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า คณะกรรมการใช้คำว่า "เช่น" เมื่ออ้างถึงมาตรา 6 และ 7 ของ ICCPR ในฐานะที่เป็นตัวอย่าง จึงสรุปได้ว่ารายการของ "อันตรายที่จะไม่สามารถแก้ไขได้" นั้นเป็นเพียงตัวอย่างโดยสังเขป โดยอาจมีอันตรายประเภทอื่นนอกจากตัวอย่างนี้ที่ถือว่าเป็นอันตรายที่ไม่สามารถแก้ไขได้ด้วย

⁵ OHCHR, 'หลักการไม่ส่งกลับภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ', เข้าถึงเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2567, ดูได้ที่: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Migration/GlobalCompactMigration/ThePrincipleNon-RefoulementUnderInternationalHumanRightsLaw.pdf>; องค์การสหประชาชาติ, 'ร่างข้อสรุปเกี่ยวกับการกำหนดกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศพร้อมข้อคิดเห็นเพิ่มเติม,' พ.ศ.2561, ดูได้ที่: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/commentaries/1_13_2018.pdf เพิ่มเติมดู, มาตรา 38, ธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (ระบุว่า "ศาลซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษากรณีพิพาทที่มาสู่ศาลตามกฎหมายระหว่างประเทศจะต้องใช้ [...] จารีตประเพณีระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นหลักฐานแห่งการปฏิบัติโดยทั่วไปซึ่งได้รับการรับรองว่าเป็นกฎหมาย") ดูได้ที่ <https://www.icj-cij.org/statute>

สูญหาย

2. เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะพิจารณาว่ามีเหตุอันควรเชื่อเช่นว่าหรือไม่ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจจะต้องคำนึงถึงข้อพิจารณาทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการที่มีรูปแบบที่ต่อเนื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนในรัฐนั้นอย่างร้ายแรง โดยซึ่งหน้า หรืออย่างกว้างขวางด้วย หรือการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง หากมี
8. พันธกรณีในการประกันว่าสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการรับรองภายใต้สนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับประเทศไทยนั้นไม่จำกัดอยู่เพียงฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารของรัฐเท่านั้น แต่ยังขยายไปถึงฝ่ายตุลาการที่ควรปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้ยืนยันไว้ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 31 ว่า:

“พันธกรณีแห่งกติกาโดยทั่วไป [...] นั้นมีผลผูกพันกับรัฐภาคีทุกรัฐ โดยรวมถึงหน่วยงานทั้งหลายของรัฐบาล (ฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ) และหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ไม่ว่าจะระดับไหน ทั้งระดับประเทศ ระดับภูมิภาค หรือระดับท้องถิ่น ล้วนแต่อยู่ในฐานะที่จะมีส่วนร่วมในพันธหน้าที่ของรัฐภาคี”⁶
9. หลักการไม่ผลักดันกลับยังได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎหมายไทยภายใต้มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ซึ่งระบุว่า “ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังอีกรัฐหนึ่ง หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะไปตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำทรมาน ถูกกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือถูกกระทำให้สูญหาย” ดังนั้น หากประเทศไทยขับไล่ ส่งกลับ หรือส่งผู้ร้ายข้ามแดน หรือส่งบุคคลไปยังรัฐอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลดังกล่าวจะต้องเผชิญกับความเสียหายอย่างแท้จริงที่จะถูกกระทำให้สูญหาย การทรมาน หรือการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ ประเทศไทยจะไม่เพียงแต่ละเมิดพันธกรณีกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของตน แต่ยังรวมถึงกฎหมายภายในประเทศไทยอีกด้วย นอกจากนี้ การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีในการไม่ผลักดันกลับจะขัดกับกฎหมายว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศไทยเองด้วย เนื่องด้วยการพิจารณานี้ถูกริเริ่มโดยอาศัยบทบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 ซึ่งมาตรา 9 ของพระราชบัญญัตินี้ระบุว่า รัฐบาลไทยอาจพิจารณาส่งบุคคลข้ามแดนให้แก่ประเทศผู้ร้องขอเพื่อร้องหรือรับโทษตามคำพิพากษาของศาลในความผิดทางอาญาได้ในกรณีที่ “ไม่เข้าลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายไทย” ในขณะที่จะเห็นได้ว่า ตามที่ระบุไว้ข้างต้น มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ได้กำหนดห้ามมิให้ส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนหากบุคคลนั้นมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในอันตรายที่ถูกกระทำทรมาน การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ หรือถูกกระทำให้สูญหาย ไว้อย่าง

⁶ CCPR/C/21/Rev.1/Add.13, วรรค 4

ชัดแจ้ง

10. เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีแรกที่ศาลพิจารณาคดีความมาตรา 9 ของพระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 ภายหลังพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 มีผลบังคับใช้ ICJ จึงขอให้ศาลคำนึงถึงพันธกรณีตามขั้นตอนของประเทศไทยในการประเมินคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนทั้งหมดโดยคำนึงถึงหลักการไม่ผลักดันกลับ ซึ่งถูกบรรจุไว้ในมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. 2565 ตลอดจนพันธกรณีตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของประเทศไทยที่กำหนดกรณีที่ได้รับการคุ้มครองไว้ อย่างครอบคลุมยิ่งกว่า

III. มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านาย Y Quynh Bdap อาจตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกกระทำการทรมาน การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ ถูกกระทำให้สูญหาย หรืออันตรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หากถูกส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังประเทศเวียดนาม

11. ICJ ขอเรียกร้องต่อศาลด้วยความเคารพให้ทำการปรับใช้พันธกรณีตามหลักการไม่ผลักดันกลับภายใต้กฎหมายภายในประเทศโดยสอดคล้องกับพันธกรณีทางกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ในประเด็นนี้ ศาลมีหน้าที่ต้องประเมินข้อเท็จจริงเฉพาะราย อย่างเป็นกลาง และโดยอิสระว่ามีเหตุอันควรเชื่อหรือไม่ว่านาย Y Quynh Bdap จะตกอยู่ในอันตรายจากการถูกทรมาน การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ ถูกกระทำให้สูญหาย หรืออันตรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หากยังดำเนินการส่งนาย Y Quynh Bdap เป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังประเทศเวียดนาม⁷

12. ICJ ขอให้ศาลใช้แนวทางตามคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน (UN Committee against Torture) อ้างอิงในการประเมินว่านาย Y Quynh Bdap เผชิญกับความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในอันตรายจากการถูกทรมาน การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ ฯลฯ หรือไม่ โดยดำเนินการเป็นการ “เฉพาะราย เป็นกลาง และโดยอิสระ [...] โดยสอดคล้องกับกลไกป้องกันเชิงกระบวนการที่จำเป็นทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประกันว่าขั้นตอนดังกล่าวจะเป็นไปโดยรวดเร็วและโปร่งใส มีการทบทวนคำสั่งการส่งตัวกลับ และประกันการทูลเกล้าการบังคับตามคำสั่งระหว่างการอุทธรณ์”⁸

13. ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ICJ ขอให้ศาลพิจารณาลงข้อเท็จจริงที่ว่ากรณีที่สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) รับรองสถานะนาย Y Quynh Bdap ว่าเป็นผู้ลี้ภัย เป็นสิ่งยืนยันว่าเขามีความ

⁷ คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน, ‘ความเห็นทั่วไปที่ 4 (2560) เรื่องการปรับใช้มาตรา 3 ของอนุสัญญาต่อต้านการทรมานภายใต้บริบทของมาตรา 22’, เอกสารองค์การสหประชาชาติที่ CAT/C/GC/4, 4 กันยายน พ.ศ. 2561, วรรคที่ 13, ดูได้ที่ <https://www.ohchr.org/en/documents/general-comments-and-recommendations/catcg4-general-comment-no-4-2017-implementation> (‘CAT/C/GC/4’)

⁸ โปรดดู CAT/C/GC/4, วรรค 13

หวาดกลัวอันมีมูลว่าจะถูกประหัตประหาร (well-founded fear of persecution) ในประเทศต้นทางของเขา ทั้งนี้ UNHCR มีอณัติในการทำการประเมินดังกล่าวตามบทบัญญัติภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1951 (พ.ศ. 2494) (อนุสัญญา ฯ ค.ศ. 1951) และพิธีสารว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย ค.ศ. 1967 (พ.ศ. 2510) (พิธีสาร ฯ ค.ศ. 1967)⁹ การรับรองสถานภาพผู้ลี้ภัยของ UNHCR แสดงให้เห็นว่า UNHCR ได้พิจารณาแล้วว่าไม่มี "เหตุผลร้ายแรงในการพิจารณาว่า" นาย Y Quynh Bdap ควรถูกยกเว้นไม่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญา ฯ ค.ศ. 1951 ตามมาตรา 1F¹⁰ แม้ว่าจะมีคำพิพากษาเช่นว่าจากศาลประชาชนประชาชนจังหวัดดัก ลัก ก็ตาม

14. จากที่กล่าวมาข้างต้น ICJ ขอร้องต่อศาลให้คำนึงถึงสถานะผู้ลี้ภัยของนาย Y Quynh Bdap เป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาว่ามีเหตุอันควรเชื่อหรือไม่ว่าเขาจะเผชิญกับความเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงหากเขาถูกส่งตัวกลับไปยังประเทศเวียดนาม ซึ่งในกรณีนี้มีเหตุอันควรเชื่อถึงความเสี่ยงเหล่านี้ อย่างชัดเจน ด้วยเหตุที่เขายังคงได้รับการคุ้มครองในทางระหว่างประเทศจากการยังคงสถานะเป็นผู้ลี้ภัย
15. เพื่อความครบถ้วน ICJ ขอชี้ให้เห็นถึงการตีความเป็นทางการของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน เกี่ยวกับขอบเขตและเนื้อหาของหลักการไม่ผลักดันกลับภายใต้มาตรา 3 ของ UNCAT ที่ปรากฏในความเห็นทั่วไปของคณะกรรมการ ฯ ฉบับที่ 4 ซึ่งชี้ว่าจะถือว่ามี "เหตุอันควรเชื่อ" ว่าจะถูกทรมานในกรณีดังกล่าวก็ต่อเมื่อความเสี่ยงนั้น "คาดการณ์ได้ เป็นส่วนตัว ปัจจุบัน และเป็นจริง" (foreseeable, personal, present, and real) ไม่ว่าจะ "ในฐานะส่วนบุคคล หรือสมาชิกของกลุ่ม ที่อาจเสี่ยงต่อการถูกทรมานในประเทศปลายทาง"¹¹ และหากไม่มีมาตรการป้องกันและห้ามมิให้มีการทรมานในประเทศเวียดนามอย่างเหมาะสมเพียงพอ¹²

ก. นาย Y Quynh Bdap เผชิญกับความเสี่ยงเฉพาะตัว (personal risk) ที่จะถูกทรมาน หรือถูกกระทำ

⁹ โปรตดู ชาวเผยแพร่ของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2567; UNHCR, 'คู่มือขั้นตอนและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสถานะผู้ลี้ภัยภายใต้สนธิสัญญา ฯ ค.ศ. 1951 และพิธีสาร ฯ ค.ศ. 1967 ที่เกี่ยวข้องกับสถานะผู้ลี้ภัย', เอกสารองค์การสหประชาชาติที่ HCR/1P/4/Eng/REV.2, ออกใหม่ใน พ.ศ.2562, ดูได้ที่

<https://www.unhcr.org/media/handbook-procedures-and-criteria-determining-refugee-status-under-1951-convention-and-1967>

¹⁰ มาตรา 1F ของอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัยระบุว่าข้อกำหนดแห่งอนุสัญญานี้ "จะไม่ใช้ต่อบุคคลซึ่งมีเหตุอันหนักแน่นในอันที่จะทำให้พิจารณาได้ว่า: (ก) บุคคลนั้นได้ก่ออาชญากรรมต่อสันติภาพ อาชญากรรมสงคราม หรืออาชญากรรมต่อมวลมนุษยชาติ ตามที่ระบุไว้ในตราสารระหว่างประเทศต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมดังกล่าว (ข) บุคคลนั้นได้ก่ออาชญากรรมร้ายแรงซึ่งมิใช่อาชญากรรมทางการเมืองนอกเขตรัฐที่ตนขอลี้ภัยก่อนที่จะเข้าไปในอาณาเขตรัฐนั้นในสถานะผู้ลี้ภัย (ค) บุคคลมีความผิดฐานกระทำการละเมิดวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติ"

¹¹ CAT/C/GC/4, วรรคที่ 11

¹² CAT/C/GC/4, วรรคที่ 48

การด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ หรืออันตรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หากถูกส่งกลับไปยังประเทศเวียดนาม

16. คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมานได้อธิบายว่าคณะกรรมการเห็นว่าความเสี่ยงของการทรมานนั้นจะถือว่า "คาดการณได้ เป็นส่วนตัว ปัจจุบัน และเป็นจริง" (foreseeable, personal, present, and real) ผ่านการประเมินข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง ณ เวลาที่ตัดสินใจ ในการนี้ ICJ ขอให้ความเห็นว่าเป็นกรณีของนาย Y Quynh Bdap นั้นมีข้อบ่งชี้หลายประการเกี่ยวกับความเสี่ยงเฉพาะตัวตามที่คณะกรรมการกำหนด¹³ เช่น ภูมิหลังทางชาติพันธุ์ชนกลุ่มน้อยในฐานะที่เป็นชาวมองตานญาด ศาสนาที่นับถือซึ่งในกรณีนี้คือศาสนาคริสต์ การร่วมกิจกรรมทางการเมืองในฐานะผู้ร่วมก่อตั้งองค์กรชาวมองตานญาดเพื่อความยุติธรรม (MSFJ) ซึ่งทำงานรณรงค์สนับสนุนสิทธิชนพื้นเมืองของชาวมองตานญาด การต้องโทษจำคุก 10 ปีโดยการพิจารณาพิพากษาคดีแบบลับหลัง ประวัติการถูกทรมานก่อนหน้านี้ รวมถึงประวัติการถูกควบคุมตัวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อโลกภายนอก (incommunicado detention) การถูกควบคุมตัวโดยพลการ (arbitrary detention) และถูกควบคุมตัวที่มีขอบกฎหมายในรูปแบบอื่น ๆ ในประเทศเวียดนาม¹⁴ ทั้งนี้ ประสบการณ์ในอดีตของนาย Y Quynh Bdap ในประเทศเวียดนามนั้นถือว่าถึงขั้นเป็นอันตรายร้ายแรงจนถึงระดับการประหัตประหาร (persecution) ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นมูลเหตุสำคัญที่ UNHCR ยอมรับให้สถานะเป็นผู้ลี้ภัยแก่ Y Quynh Bdap เนื่องจากมีความหวาดกลัวอันมีมูลว่าจะถูกประหัตประหารหากถูกส่งกลับประเทศเวียดนาม

17. การประเมินของเรายังสอดคล้องกับการประเมินของผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติหลายท่านในจดหมายที่ส่งถึงรัฐบาลไทยลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2567 โดยในบริบทของ

¹³ วรรคที่ 45 ของ CAT/C/GC/4 ระบุตัวอย่างข้อบ่งชี้ซึ่งความเสี่ยงเฉพาะตัว (personal risks) ต่อการถูกทรมานที่มีลักษณะคาดการณได้ เป็นส่วนตัว ปัจจุบัน และเป็นจริง โดยประกอบด้วย (ก) ภูมิหลังทางชาติพันธุ์ (ข) กิจกรรมทางการเมือง (ค) การจับกุมและ/หรือการคุมขังโดยไม่มีหลักประกันการปฏิบัติและการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม (ง) การถูกพิพากษาโดยการพิจารณาคดีแบบลับหลังจำเลย (จ) เพศวิถีและอัตลักษณ์ทางเพศ (ฉ) การละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่จากกองทัพหรือกลุ่มติดอาวุธ (ช) การถูกควบคุมตัวโดยพลการ และถูกควบคุมตัวที่มีขอบกฎหมายในรูปแบบอื่น ๆ ในประเทศต้นทาง (ซ) การแอบหลบหนีจากประเทศต้นทางภายหลังการถูกขู่ว่าจะถูกทรมาน (ญ) สังกัดทางศาสนา (ฎ) การละเมิดสิทธิที่จะมีเสรีภาพทางความคิด มโนธรรม และศาสนา รวมถึงการห้ามการเปลี่ยนมานับถือศาสนาที่แตกต่างจากศาสนาประจำชาติ ซึ่งการเปลี่ยนดังกล่าวเป็นสิ่งต้องห้ามและได้รับการลงโทษตามกฎหมายและในทางปฏิบัติ (ฏ) ความเสี่ยงที่จะถูกเนรเทศไปยังประเทศที่สามซึ่งบุคคลนั้นอาจตกอยู่ในอันตรายที่จะถูกทรมาน และ (ผ) ความรุนแรงต่อผู้หญิง รวมถึงการข่มขืน

¹⁴ องค์กร The 88 Project ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน ได้บันทึกประสบการณ์ที่ผ่านมาของนาย Y Quynh Bdap ที่ถูกจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการในหลายครั้ง และถูกทุบตีขณะถูกควบคุมตัวในพ.ศ. 2553 ดู The 88 Project, 'นาย Y Quynh Bdap เผชิญกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังเวียดนามในข้อหาก่อการร้ายอันมีลักษณะน่าสงสัยหลังจากที่คำร้องขอลี้ภัยไปยังประเทศแคนาดาของเขายังไม่ได้รับการอนุญาต', 14 มิถุนายน พ.ศ. 2567, ดูได้ที่ <https://the88project.org/y-quynh-bdap/>

การตรวจสอบการกระทำของรัฐบาลเวียดนามที่พยายามขอให้มีการส่งตัวชาวมองตานญาออกจากประเทศไทยโดยไม่สมัครใจหรือถูกบังคับ ซึ่งรวมถึงกรณีของนาย Y Quynh Bdap นั้น ผู้เชี่ยวชาญพบว่ามี "ความเสี่ยงของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงอย่างชัดเจนในประเทศเวียดนาม เนื่องจากมีหลักฐานที่ได้รับการบันทึกอย่างดีเกี่ยวกับการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชนชาวมองตานญา นักปกป้องการศาสนาของชนกลุ่มน้อย และสมาชิกขององค์กร MSF"¹⁵

18. ICJ เข้าใจว่าคำร้องขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนของประเทศเวียดนามนั้นมีมูลเหตุโดยชัดแจ้งมาจากคำพิพากษาจำคุก 10 ปีโดยศาลประชาชนจังหวัดดัก ลัก ผ่านการพิจารณาพิพากษาคดีลับหลังจำเลย หากการส่งตัวนาย Y Quynh Bdap เป็นผู้ร้ายข้ามแดนยังดำเนินต่อไป จะส่งผลให้เขาถูกคุมขังโดยพลการและผิดกฎหมายในประเทศเวียดนามโดยปราศจากซึ่งหลักประกันด้านการพิจารณาคดีอย่างเป็นทางการ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติหลายท่านได้เคยแสดงความกังวลอย่างร้ายแรงว่าการพิพากษาลงโทษนาย Y Quynh Bdap ลับหลังจำเลย "ไม่เป็นไปตามหลักการประกันการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ" เนื่องจากเขา "ถูกพิพากษาจำคุก 10 ปีหลังจากการพิจารณาคดีของจำเลย 100 คนโดย 'ศาลเฉพาะกิจนอกสถานที่' (mobile court)"¹⁶

19. นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2566 ในข้อสังเกตเชิงสรุป (concluding observations) ของคณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติแห่งสหประชาชาติ (UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination) ต่อรายงานของประเทศเวียดนามในระยะเวลาที่ 15 ถึง 17 คณะกรรมการ ฯ ได้แสดงความกังวลเป็นพิเศษเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนที่นำโดยกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (Ministry of Public Security) หลังเหตุการณ์โจมตีสถานีตำรวจในจังหวัดดัก ลัก เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2566 โดยได้ชี้ถึงรายงานเกี่ยวกับ "การใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับความเป็นมาด้านชาติพันธุ์มาเป็น

¹⁵ ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในบริบทการต่อต้านการก่อการร้าย, คณะทำงานว่าด้วยการควบคุมตัวโดยพลการ, คณะทำงานว่าด้วยการกระทำที่บุคคลสูญหายโดยบังคับหรือไม่สมัครใจ, ผู้รายงานพิเศษด้านการประหัตประหาร นอกกระบวนการยุติธรรม โดยเร่งรัด หรือตามอำเภอใจ, ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก, ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคมโดยสันติ, ผู้รายงานพิเศษด้านสถานการณ์ของนักปกป้องสิทธิมนุษยชน, ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิของชนพื้นเมือง, ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนและความสมานฉันท์ระหว่างประเทศ, ผู้รายงานพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนของผู้โยกย้ายถิ่นฐาน, ผู้รายงานพิเศษด้านปัญหาของกลุ่มชนส่วนน้อย, ผู้รายงานพิเศษด้านเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อ, และผู้รายงานพิเศษเรื่องการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี, 'เอกสารที่ AL VNM 6/2024', 14 มิถุนายน พ.ศ. 2567, หน้า 4, ดูได้ที่:

<https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gld=29112> ('เอกสารสื่อสาร AL THA 6/2024').

¹⁶ ข่าวเผยแพร่ของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2567; เอกสารสื่อสาร AL VNM 4/2024, หน้า 7-9; และเอกสารสื่อสาร AL THA 6/2024, หน้า 4.

ลักษณะบ่งชี้ว่าบุคคลมีส่วนพัวพันกับอาชญากรรม (racial profiling) อย่างต่อเนื่อง การทรมาน การกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ การเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว การใช้อำนาจในทางที่ผิดและการใช้กำลังเกินส่วนโดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ซึ่งกระทำต่อบุคคลและกลุ่มบุคคลที่เสี่ยงต่อการถูกเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ตลอดจนผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับสิทธิของกลุ่มชาติพันธุ์ ชนพื้นเมือง และผู้ที่ไม่ใช่พลเมือง"¹⁷

ข. มีรูปแบบที่ต่อเนื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง โดยซึ่งหน้า หรืออย่างกว้างขวางในประเทศเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อชาวมองตานญาดที่นับถือศาสนาคริสต์เช่นนาย Y Quynh Bdap

20. ภายใต้มาตรา 3 (2) ของอนุสัญญา UNCAT และมาตรา 16 (2) ของอนุสัญญา ICCPED ที่กำหนดว่า เพื่อความมุ่งหมายที่จะวินิจฉัยว่ามีเหตุอันควรเชื่อเช่นนั้นหรือไม่ว่าบุคคลจะเผชิญกับความเสียหายอย่างแท้จริงจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงหากถูกส่งตัวกลับ "เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงข้อพิจารณาทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีรูปแบบที่ต่อเนื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงโดยซึ่งหน้า หรืออย่างกว้างขวาง" ในประเทศผู้ร้องขอให้ส่งตัวกลับ ทั้งนี้ ในประเด็นนี้ คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมานได้เน้นย้ำว่าปัจจัยที่สามารถบ่งชี้ถึงถึงความเสียหายของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงนั้นรวมถึง "การใช้การทรมานอย่างแพร่หลาย ในขณะที่ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ" "การคุกคามและการใช้ความรุนแรงต่อชนกลุ่มน้อย" และ "การลงโทษและการจำคุกบุคคลที่ใช้เสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างแพร่หลาย"¹⁸

21. ชะตากรรมของนาย Y Quynh Bdap สอดคล้องกับสถานการณ์ของชาวมองตานญาดที่นับถือศาสนาคริสต์คนอื่น ๆ ในประเทศเวียดนาม รายงานวิจัยมากมายชี้ว่าชาวมองตานญาดที่นับถือศาสนาคริสต์เป็นศาสนาหลักหรือศาสนาคริสต์ De Ga ต้องเผชิญกับข้อจำกัดทางศาสนาอย่างต่อเนื่องในประเทศตนเอง เช่น การบังคับให้สละนิกายที่ไม่ได้รับการยอมรับ การที่ต้องเข้าศาสนสถานของรัฐรับรองอย่างเป็นทางการเท่านั้น และการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้นำศาสนา¹⁹ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของประเทศเวียดนามมักจะมองว่าชาวมองตานญาดที่นับถือศาสนาคริสต์เป็นผู้ต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ผู้ก่อการร้าย หรือผู้สนับสนุนการแยกรัฐมองตานญาด²⁰ อีกทั้งชาวมองตานญาดยังมักถูกกล่าวหาว่าบ่อนทำลายความสามัคคีของชาติและ

¹⁷ คณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติแห่งสหประชาชาติ, 'ข้อสังเกตเชิงสรุปต่อรายงานของประเทศเวียดนามในระยะที่ 15 ถึง 17', เอกสารขององค์การสหประชาชาติที่ CERD/C/VNM/CO/15-17, 8 ธันวาคม 2566, วรรคที่ 16.

¹⁸ CAT/C/GC/4, วรรคที่ 43

¹⁹ ข่าวเผยแพร่ของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2567

²⁰ ซึ่งรวมถึงการประกาศว่ากลุ่มที่รณรงค์เกี่ยวกับชาวมองตานญาด เช่น MSFJ ซึ่งร่วมก่อตั้งโดยนาย Y Quynh Bdap เป็น "องค์กรก่อการร้าย" โดยไม่คำนึงว่ามีหลักฐานที่แท้จริงหรือเชื่อมโยงกลุ่มเหล่านี้กับกิจกรรมที่เรียกว่าเป็น "การก่อการร้าย"

อาจเผชิญกับการกล่าวหาดำเนินคดีอย่างเป็นทางการด้วยเหตุผลเหล่านี้ โดยไม่คำนึงว่าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอย่างแท้จริงหรือไม่²¹

22. ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติหลายท่านยังเห็นว่าการจำกัดสิทธิเหล่านี้ทวีความรุนแรงขึ้นหลังจากการโจมตีสถานีตำรวจในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566²²
23. จากข้อสังเกตเชิงสรุปที่ออกในปีพ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการพิจารณารายงานฉบับแรกของเวียดนามโดยคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมานนั้น คณะกรรมการได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับ "ข้อกล่าวหาว่ามีการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ โดยแพร่หลาย" ในสถานที่ซึ่งบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพ รวมถึงรายงานที่ว่า "มีจำนวนผู้ที่ถูกคุมขังและเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวที่ไม่ได้สัดส่วนในจำนวนที่สูงที่เป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และศาสนา โดยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลของประเทศ อันเป็นผลจากการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ ในสถานีตำรวจและสถานที่อื่น ๆ ที่มีการลิดรอนเสรีภาพ"²³
24. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (UN Human Rights Committee) แสดงความกังวลที่คล้ายกันในข้อสังเกตเชิงสรุปพ.ศ. 2562 ต่อรายงานของประเทศเวียดนามในระยะที่ 3 โดยเน้นย้ำเกี่ยวกับรายงานที่ชื่อว่า "บุคคล โดยเฉพาะนักปกป้องสิทธิมนุษยชน นักเคลื่อนไหว และผู้นำศาสนา ที่อาจเผชิญกับการจับกุม คุมขัง และถูกควบคุมตัวโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อโลกภายนอก โดยไม่มีการตั้งข้อกล่าวหา" และ "การทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในระหว่างการคุม

หรือไม่ ตัวอย่างเช่น Reuters, 'เวียดนามระบุกลุ่มผู้เห็นต่างในต่างประเทศว่าเป็น 'องค์กรก่อการร้าย', 6 มีนาคม พ.ศ.2567, ดูได้ที่: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/vietnam-lists-overseas-political-groups-terrorist-organisations-2024-03-06/> นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญอิสระของสหประชาชาติยังให้ความเห็นว่า "องค์กรพัฒนาเอกชนชาวมองตานญาติเพื่อความยุติธรรม (MSFJ) ถูกระบุว่า เป็นองค์กรก่อการร้ายโดยมิชอบ" ดูข่าวเผยแพร่ของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2567 ข้อมูลเพิ่มเติมดูได้ที่ เอกสารสื่อสาร AL VNM 4/2024, หน้า 11-12.

²¹ UK Home Office, 'บันทึกนโยบายและข้อมูลของประเทศ- เวียดนาม: กลุ่มชาติพันธุ์และศาสนา', มีนาคม พ.ศ. 2561, หมวดที่ 4.1.3, ดูได้ที่ https://www.ecoi.net/en/file/local/1428002/1226_1522301613_vietnam-ethnic-and-religiousgroups-cpin-v2-0-ex.pdf; องค์กร Human Rights Watch, 'การข่มเหงศาสนา "ที่ชั่วร้าย": การละเมิดต่อชาวมองตานญาติในเวียดนาม', เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2558, ความเป็นมา, ดูได้ที่ https://www.ecoi.net/en/file/local/1215630/1788_1435321441_vietnam0615-4upload.pdf

²² เอกสารสื่อสาร AL VNM 4/2024, หน้า 5-6 และ 14-16.

²³ คณะกรรมการต่อต้านการทรมาน, 'ข้อสังเกตเชิงสรุปต่อรายงานฉบับแรกของประเทศเวียดนาม', เอกสารองค์การสหประชาชาติที่ CAT/C/VNM/CO/1, 28 ธันวาคม พ.ศ. 2559, วรรคที่ 14 และ 22, ดูได้ที่ <https://www.ohchr.org/en/documents/concluding-observations/catcnmco1-concluding-observations-initial-report-viet-nam> ('CAT/C/VNM/CO/1')

ซึ่งก่อนการพิจารณาคดี ซึ่งบางครั้งส่งผลให้เกิดการเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว รวมถึงต่อสมาชิกของกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และศาสนา"²⁴

25. นอกจากนี้ ยังมีรายงานระบุว่าเวียดนามใช้วิธีควบคุมตัวโดยพลการ (arbitrary) และการวิสามัญฆาตกรรม ภายใต้ข้อกล่าวอ้างว่าเป็นการต่อต้านการก่อการร้าย ในปีพ.ศ. 2566 ผู้รายงานพิเศษด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในบริบทการต่อต้านการก่อการร้าย (Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism) ได้รายงานว่า "ในเวียดนาม กระทรวงความมั่นคงสาธารณะ (Ministry of Public Security) ใช้การก่อการร้ายและบทบัญญัติอื่น ๆ ภายใต้ประมวลกฎหมายอาญา เพื่อโจมตีผู้เห็นต่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ตั้งคำถามถึงอำนาจและความชอบธรรมของพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม"²⁵

26. ในแถลงการณ์เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2567 และเอกสารสื่อสารถึงรัฐบาลเวียดนามลงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2567 ผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติหลายท่านยังได้ย้ำว่าชนพื้นเมืองและชนกลุ่มน้อยทางศาสนาชาวมองตานญาดในเวียดนามซึ่งนาย Y Quynh Bdap เป็นสมาชิก ตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติ และการปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ รวมถึงการใช้ข้อหาก่อการร้ายในทางที่ผิด นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังแสดงความกังวลเกี่ยวกับการเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัวของชาวมองตานญาดในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 และข้อกล่าวหาว่าเขาถูกทรมานก่อนหน้าเสียชีวิต²⁶

ค. ประเทศเวียดนามยังขาดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและห้ามการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ

27. ในความเห็นทั่วไปฉบับที่ 4 คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมานได้ย้ำว่า ระหว่าง

²⁴ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, 'คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ: ข้อสังเกตเชิงสรุปต่อรายงานระยะที่ 3 ของประเทศเวียดนาม', เอกสารองค์การสหประชาชาติที่ CCPR/C/VNM/CO/3, 29 สิงหาคม พ.ศ. 2562, วรรคที่ 25 และ 27, ดูได้ที่ <https://www.ohchr.org/en/documents/concluding-observations/ccprcnmco3-human-rights-committee-concluding-observations-third> ('CCPR/C/VNM/CO/3')

²⁵ กระบวนการพิเศษด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, 'เอกสารที่เป็นผลจากการพูดคุยกับภาคประชาสังคมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกเกี่ยวกับผลกระทบของมาตรการต่อต้านการก่อการร้ายต่อภาคประชาสังคมและพื้นที่พลเมือง (Outcome Document of the Asia & the Pacific regional civil society consultation on the impact of counter-terrorism measures on civil society & civic space)', 21 มิถุนายน พ.ศ.2566 (ข้อความตัดมาจาก The 88 Project, 'นาย Y Quynh Bdap เผชิญกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังเวียดนามในข้อหาก่อการร้ายอันมีลักษณะน่าสงสัยหลังจากที่คำร้องขอสิทธิ์ไปยังประเทศแคนาดาของเขายังไม่ได้รับการอนุญาต', 14 มิถุนายน พ.ศ. 2567, ดูได้ที่ <https://the88project.org/y-quynh-bdap/>)

²⁶ ข่าวเผยแพร่ของผู้เชี่ยวชาญอิสระแห่งสหประชาชาติ ลงวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2567 และเอกสารสื่อสาร AL VNM 4/2024

การประเมินว่ามี "เหตุอันควรเชื่อ" อยู่หรือไม่ ประเทศผู้รับกลับ เช่น เวียดนามในกรณีนี้ ควรแสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตาม "มาตรการที่จำเป็นบางประการเพื่อป้องกันและห้ามการทรมานในทุกพื้นที่ภายใต้เขตอำนาจ การควบคุม หรืออำนาจของตน" มาตรการเหล่านี้ ได้แก่ การมีบทบัญญัติทางกฎหมายที่ชัดเจนที่ห้ามการกระทำทรมานโดยเด็ดขาด การกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสม การดำเนินการเพื่อยุติการลอยนวลพ้นผิดของเจ้าหน้าที่รัฐจากการกระทำทรมาน การใช้ความรุนแรง และการกระทำที่ผิดกฎหมายอื่น ๆ หรือการดำเนินคดีแก่เจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องสงสัยว่าได้กระทำทรมานและกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๒๗

28. อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบัน รัฐบาลเวียดนามและอัยการในคดีนี้ยังไม่ได้ยืนยันการมีอยู่ของมาตรการดังกล่าวข้างต้นอย่างชัดเจน ในทางกลับกัน ผู้เชี่ยวชาญ สถาบัน และหน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศหลายแห่งต่างแสดงความกังวลอย่างยิ่งเกี่ยวกับความล้มเหลวอย่างต่อเนื่องของประเทศเวียดนามในการปฏิบัติตามพันธกรณีการห้ามการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๒ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเหยื่อที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และศาสนา นอกจากนี้ ดังที่ระบุไว้ก่อนหน้านี้ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ต่างระบุว่ารัฐมีส่วนร่วมอย่างมากในการกระทำ "การทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๒ อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในระหว่างการคุมขังก่อนการพิจารณาคดี ซึ่งบางครั้งส่งผลให้เกิดการเสียชีวิตระหว่างการควบคุมตัว รวมถึงต่อสมาชิกของชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และศาสนา"²⁸

29. ในพ.ศ. 2561 คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทรมานได้ระบุถึงปัญหาที่พบในประเทศเวียดนามไว้ในข้อสังเกตเชิงสรุป เช่น คำจำกัดความของความผิดฐานการกระทำทรมานในบทบัญญัติต่าง ๆ ที่คลุมเครือ การสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๒ ในจำนวนน้อย และรายงานการตอบโต้เอาคืนต่อเหยื่อหรือญาติของพวกเขาที่ร้องเรียนเกี่ยวกับการทรมาน²⁹ นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2562 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้แสดงความกังวลว่า กฎหมายอาญาของเวียดนาม โดยเฉพาะประมวลกฎหมายอาญา ยังคงไม่ได้กำหนดให้การทรมานเป็นอาชญากรรมเฉพาะอย่างชัดเจน³⁰ นอกจากนี้ ยังดูเหมือนจะไม่มี การนำข้อแนะนำของคณะกรรมการประจำสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติเหล่านี้ไปปรับใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดความพยายามในการแก้ไขจุดบกพร่องและการขาดมาตรการป้องกันการทรมาน

30. ปัญหาข้างต้นยังคงปรากฏอยู่ และได้รับการยืนยันอย่างชัดเจนจากองค์กรภาคประชาสังคมต่าง ๆ ใน

²⁷ CAT/C/GC/4, วรรคที่ 48

²⁸ CCPR/C/VNM/CO/3, วรรคที่ 25 และ 27

²⁹ CAT/C/VNM/CO/1, วรรคที่ 8 and 14.

³⁰ CCPR/C/VNM/CO/3, วรรคที่ 27

ระหว่างการตรวจสอบรายงานภาพรวมสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของเวียดนามระหว่างกระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567 และคาดว่าจะมีรายงานผลลัพธ์ของการตรวจสอบในเดือนกันยายน พ.ศ. 2567 โดยในระหว่างการตรวจสอบนี้ ได้มีการแสดงความกังวลเกี่ยวกับการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ ต่อบุคคลที่ถูกกีดรอนเสรีภาพอย่างแพร่หลาย³¹ นอกจากนี้ ยังมีการแสดงความกังวลโดยภาคประชาสังคม เกี่ยวกับการที่ไม่มีการบัญญัติหลักการห้ามการทรมานอย่างเด็ดขาดไว้ในกฎหมายภายในประเทศ ตลอดจนการควบคุมตัวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อโลกภายนอก และการขังเดี่ยว³²

IV. พันธกรณีในการไม่ผลักดันกลับของประเทศไทย มีลักษณะเด็ดขาด โดยไม่มีข้อยกเว้นภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

31. หลักการไม่ผลักดันกลับ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของหลักการห้ามการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ และการบังคับบุคคลให้สูญหาย ตามที่ได้บัญญัติในตราสารต่าง ๆ ของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่บังคับใช้กับประเทศไทย³³ และถูกเน้นย้ำโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติในเอกสารสื่อสารที่ส่งต่อรัฐบาลไทยตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้นนั้น³⁴ มีลักษณะเด็ดขาด โดยไม่มีข้อยกเว้น และไม่สามารถผ่อนปรนได้ทั้งในทางกฎหมายหรือในทางปฏิบัติ
32. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำถามเรื่องการให้หลักประกันทางการทูต (diplomatic assurance) ICJ เห็นว่า เมื่อใดก็ตามที่บุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่แท้จริงที่จะถูกทรมานหรือกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ บังคับบุคคลให้สูญหาย หรืออันตรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หลักประกันทางการทูตนั้นจะเป็นสิ่งที่ไม่น่าเชื่อถือและไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งขัดต่อหลักการห้ามผลักดันกลับ³⁵ นอกจากนี้ คณะกรรมการต่อต้านการทรมานแห่งสหประชาชาติ ยังมีแนวทางตีความว่าหลักประกันทางการทูตของจากรัฐภาคีที่เป็นสมาชิกอนุสัญญา ดังเช่นหลักประกันทางการทูตที่รัฐบาลเวียดนามให้ไว้

³¹ แม้ว่ารัฐบาลเวียดนามจะให้คำตอบต่อคณะกรรมการต่อต้านการทรมานของสหประชาชาติโดยอ้างว่าตนมีนโยบายที่สอดคล้องกันในการลงโทษผู้ที่กระทำการทรมานและการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ๆ อย่างเคร่งครัด

³² คณะทำงานของกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนตามวาระ (Universal Periodic Review), ‘สรุปข้อเสนอของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับเวียดนาม’, เอกสารองค์กรสหประชาชาติที่ A/HRC/WG.6/46/VNM/3, 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567, วรรคที่ 13-15, ดูได้ที่ <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/upr/vn-index>

³³ CCPR/C/21/Rev.1/Add.13, วรรคที่ 12; UNCAT และ ICPPED

³⁴ เอกสารสื่อสาร AL THA 6/2024, หน้า 4

³⁵ ICJ, องค์กร Amnesty International และ องค์กร Human Rights Watch, ‘ปฏิเสศแทนที่จะควบคุม: เรียกร้องให้รัฐสมาชิกแห่งสภายุโรปไม่จัดทำหลักขั้นต่ำด้านการให้หลักประกันทางการทูตในการส่งตัวกรณีที่มีความเสี่ยงว่าจะถูกทรมานและปฏิบัติที่โหดร้ายอื่น ๆ’, 2 ธันวาคม พ.ศ. 2548, ดูได้ที่:

<https://www.amnesty.org/en/documents/ior61/025/2005/en/>

ในกรณีนี้ ตามที่ตัวแทนของกระทรวงการต่างประเทศของไทยให้ข้อมูลต่อศาลอาญานั้น “ไม่ควรนำมาใช้เป็นข้ออ้างในการบ่อนทำลายหลักการห้ามผลักดันกลับ”³⁶ จุดยืนของเรายังสอดคล้องกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติซึ่งระบุว่า “ไม่ควรให้นำน้ำหนัก” ต่อหลักประกันทางการทูต เมื่อผู้ลี้ภัยที่ได้รับการคุ้มครองตามอนุสัญญา ฯ ปีค.ศ. 1951 กำลังจะถูกผลักดันกลับไปยังประเทศต้นทางหรือถิ่นที่อยู่เดิม³⁷

V. บทสรุป

33. จากข้อมูลที่ได้นำเสนอข้างต้น ICJ ร้องขอต่อศาลด้วยความเคารพให้มีการพิจารณาตีความกฎหมายของประเทศไทยโดยสอดคล้องกับพันธกรณีด้านกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมถึงอนุสัญญา UNCAT อนุสัญญา ICCPED และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราขอให้ศาลยึดมั่นในหลักการไม่ผลักดันกลับ เพื่อประกันว่าประเทศไทยจะไม่ส่งบุคคลเป็นผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐอื่นที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นจะตกอยู่ในอันตรายที่ไม่สามารถแก้ไขได้
34. ICJ ขอให้ความเห็นว่าเป็นกรณีนี้มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านาย Y Quynh Bdap จะมีความเสี่ยงต่อการถูกทรมาน หรือการกระทำด้วยประการใดที่โหดร้าย ฯ หรืออันตรายอื่น ๆ ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หากถูกส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดน ความเสี่ยงนี้มีพื้นฐานจากอัตลักษณ์เฉพาะตัวของเขา สถานการณ์ส่วนบุคคล ภูมิหลังทางชาติพันธุ์ สังกัดทางศาสนา และสถานการณ์ก่อนหน้าในประเทศเวียดนาม เช่น การถูกทรมานระหว่างถูกควบคุมตัว การถูกควบคุมตัวโดยพลการและไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อโลกภายนอก รวมถึงการถูกพิพากษาความผิดผ่านการพิจารณาคดีลับหลังจำเลย ความเสี่ยงที่เขาต้องเผชิญนั้นยังสูงขึ้นเนื่องจากการใช้การทรมานที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย การลายนวลพันผิดของผู้กระทำความผิด รวมถึงการคุกคามและการใช้ความรุนแรงต่อชนกลุ่มน้อยในประเทศเวียดนาม ปัจจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่ต่อเนื่องของการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง โดยซึ่งหน้า หรืออย่างกว้างขวาง ตลอดจนการขาดมาตรการป้องกันที่เหมาะสมของประเทศเวียดนาม ทั้งในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ

³⁶ CAT/C/GC/4, วรรคที่ 20

³⁷ UNHCR, ‘บันทึกของ UNHCR ว่าด้วยหลักประกันทางการทูตและการคุ้มครองผู้ลี้ภัยสากล,’ สิงหาคม พ.ศ. 2549, วรรคที่ 30, ดูได้ที่: <https://www.refworld.org/policy/legalguidance/unhcr/2006/en/40015>